

Odpowiedzi udzielone przez RDOŚ w dniu 1 lutego 2022r. na pytania sformułowane przez prof. Józefa Górskiego (pytanie 1) oraz prof. Jana Przybyłkę (pytanie 2).

1. **Odpowiedź na pytanie 1:** „Na jakiej podstawie RDOŚ decyduje o konieczności wykonania oceny oddziaływania na środowisko. Jakie kryteria są brane pod uwagę przy wydawaniu decyzji?”.

Zgodnie z przepisami ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2021 r. poz. 2373 z późn zm.) dalej *ustawa o oś*, organ stwierdzający obowiązek przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko winien uwzględnić łącznie kryteria wskazane w art. 63 ust. 1. Również organ wypadkowy jakim jest regionalny dyrektor ochrony środowiska przy stwierdzeniu potrzeby przeprowadzenia oceny dokonuje analizy wszystkich kryteriów wskazanych w tym przepisie. Jednymi z kryteriów są: rodzaj i charakterystyka przedsięwzięcia z uwzględnieniem wykorzystania zasobów naturalnych, w tym gleby, wody i powierzchni ziemi oraz usytuowanie przedsięwzięcia z uwzględnieniem zagrożenia dla środowiska, w szczególności przy istniejącym i planowanym użytkowaniu terenu, zdolności samooczyszczania się środowiska i odnawiania się zasobów naturalnych, walorów przyrodniczych i krajobrazowych oraz uwarunkowań miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, z uwzględnieniem min. obszarów o płytkim zaleganiu wód podziemnych, obszarów objętych ochroną, w tym stref ochronnych ujęć wód.

Uwzględniając powyższe bierzemy pod uwagę zmniejszające się zasoby wód podziemnych, szczególnie w pewnych rejonach województwa wielkopolskiego i zaobserwowane w ostatnim czasie zintensyfikowane działania osób prywatnych oraz podmiotów gospodarczych w zakresie realizacji poboru wód podziemnych z ujęć indywidualnych na cele związane z działalnością rolniczą oraz gospodarczą. **To spowodowało, że Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Poznaniu odszedł od utrwalonej praktyki oceny, która była dokonywana na podstawie dokumentacji archiwalnych, obrazujących analogiczne ujęcia. Należy zauważyć, że przedstawiane w kartach informacyjnych przedsięwzięć analizy przeprowadzane w oparciu o założenia możliwe do przyjęcia na etapie fazy projektowej, czyli po opracowaniu projektu robót geologicznych, a przed wykonaniem otworu hydrogeologicznego i przed przeprowadzeniem próbnego pompowania nie pozwalają na dokonanie oceny rzeczywistego oddziaływania planowanego ujęcia wód podziemnych na środowisko hydrogeologiczne. W przedstawianych w toku prowadzonych postępowań dokumentacjach bardzo często pojawia się stwierdzenie, że wyznaczony dla planowanego ujęcia zasięg leja depresji ma charakter hipotetyczny. Zaznacza się również, że rzeczywista wartość depresji oraz parametrów filtracyjnych warstwy wodonośnej zostanie określona na etapie próbnego pompowania projektowanego otworu. Wobec powyższego w toku prowadzonego postępowania wzywamy o przedstawienie dokumentacji hydrogeologicznej. W przypadku gdy Wnioskodawca jej nie przedstawi z reguły nakładamy obowiązek przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko i w zakresie raportu wskazujemy na konieczność przedstawienia tej dokumentacji. W tym miejscu należy jednak dodać, że kwestie zakresu informacji potrzebnych do analizy oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, w tym konieczność przedstawienia dokumentacji hydrogeologicznej, są ustalane indywidualnie z uwzględnieniem specyfiki przedsięwzięcia. Uwzględniamy przypadki studni zastępczych, awaryjnych wykonywanych na terenie gminnych ujęć wody w ramach ustalonych już zasobów, czy też niewielkich ujęć, które nie kwalifikują się pod ustawę Prawo geologiczne i górnicze (otwory wiertnicze o głębokości do 30 m w celu wykonywania ujęć wód podziemnych na potrzeby poboru wód podziemnych w ilości**

nieprzekraczającej 5 m³ na dobę poza obszarami górniczymi utworzonymi w celu wykonywania działalności metodą otworów wiertniczych).

Kolejnym argumentem za przeprowadzeniem oceny oddziaływania środowisko jest oddziaływanie skumulowane – nakładanie się lejów depresji. Badamy lokalizację innych ujęć wód podziemnych w sąsiedztwie, możliwość wystąpienia interferencji lejów depresji, konflikty społeczne – zdarzają się protesty użytkowników innych ujęć.

2. **Pytanie 2.** Według pisma RDOŚ ma miejsce nadmierne wykorzystywanie zapisu podanego w punkcie 89, w szczególności w punkcie 89) - litera d), poprzez zgłaszanie do zaopiniowania przedsięwzięć związanych z wykonywaniem **urządzeń wodnych służących do ujmowania wód podziemnych** na potrzeby gospodarowania wodą w rolnictwie polegającego na **nawadnianiu upraw** [JP]. Proszę o objaśnienie sprawy, czy w tych przedsięwzięciach figurują również studnie wiercone jako „urządzenia wodne”?

W przypadku przedsięwzięć kwalifikujących się do par. 3 ust. 1 pkt 89 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2019 r. poz. 1839) – gospodarowanie wodą w rolnictwie w szczególności pkt 89 lit d) polegające na melioracji na obszarze nie mniejszym niż 5 ha innej niż wymienione w lit a-c, **mamy do czynienia ze studniami wierconymi jako urządzeniami wodnymi**. W tym przypadku nawadnianie gruntów rolnych traktowane jest jako melioracja i zawsze jest to połączone z poborem wody głównie wody podziemnej. W większości przypadków trafiają do nas wnioski połączone czyli pobór wody ze studni i nawadnianie gruntów rolnych, jednakże zdarzają się przypadki, że dla studni była wydawana decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach wcześniej, a później przychodzi wniosek tylko na meliorację. Wobec powyższego nie ma nawadniania upraw bez poboru wody podziemnej lub powierzchniowej.